

prima instanță: E. Pșenița
instanța de apel: N. Chircu, A. Albu, A. Toderaș
instanța de recurs: Iu. Sîrcu, I. Druță, T. Chișca-Doneva

dosar nr.2rh-171/16

Î N C H E I E R E

24 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând cererea de revizuire depusă de către Didric Boris,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Didric Boris împotriva
Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule cu privire la încasarea
despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 13 ianuarie 2016, prin care
recursul declarat de către Didric Boris a fost considerat ca inadmisibil,

constată:

La 03 martie 2015, Didric Boris, a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule cu privire la încasarea
despăgubirii de asigurare în mărime de 73459 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 21 noiembrie 2014, în jurul orei 15:00 Clim
Denis Ivan, conducând autoturismul de model „Dodge Ram Van” cu numărul de
înmatriculare BR AU 760, în or. Cupcini, raionul Edineți, a încălcat Regulamentul
circulației rutiere și în rezultat a tamponat automobilul de model „Volkswagen
Sharan”, cu numărul de înmatriculare ED BK 495, ce-i aparține și era condus de el.

Susține că, prin decizia din 09 decembrie 2014 Clim Denis Ivan a fost
recunoscut vinovat în comiterea contravenției administrative prevăzute de art. 242 alin.
(2) și sancționat.

Menționează că, la data producerii accidentului rutier conducătorul Clim Denis
nu deținea nici o poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto asupra
autoturismul de model „Dodge Ram Van” cu numărul de înmatriculare BR AU 760.

Argumentează că, în legătură cu faptul că Clim Denis Ivan, cetățean al
Republicii Moldova, posesorul autoturismului de model „Dodge Ram Van” cu
numărul de înmatriculare BR AU 760, nu deținea poliță de asigurare obligatorie de
răspundere civilă auto s-a adresat către Biroul Național al Asiguratorilor de
Autovehicule pentru constatarea și achitarea despăgubirii de asigurare, deoarece
posesorul autoturismului vinovat de producerea accidentului rutier Clim Denis Ivan nu
are încheiat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, conform art.

20 alin. (5) din Legea nr. 414, responsabil pentru achitarea despăgubirii de asigurare și repararea prejudiciului este Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule.

Invocă că, la 24 decembrie 2014 s-a adresat către Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, care au deschis dosarul de daune cu numărul 646.

Remarcă că, întru stabilirea cuantumului prejudiciului material cauzat în urma accidentului rutier pentru restabilirea automobilului de model „Volkswagen Sharan”, cu numărul de înmatriculare ED BK 495, s-a adresat către Centrul National de Expertize Judiciare.

A mai indicat că, Centrul National de Expertize Judiciare prin confirmarea telegrafică a invitat Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule la constatarea pagubelor, care nu a fost prezentă. În acest sens, repetat s-a adresat la 02 februarie 2015 cu o scrisoare către Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule pentru examinarea și achitarea despăgubirii de asigurare, anexînd în acest sens raportul de expertiză a Centrului National de Expertize Judiciare.

Menționează că, la 16 februarie 2015 a primit un răspuns de la Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, prin care îl informează repetat despre necesitatea prezentării materialelor dosarului de daună nr. 646 la Societatea cu Răspundere Limitată „Claims Manager”, precum și necesitatea prezentării autovehiculului de model „Volkswagen Sharan”, cu numărul de înmatriculare ED BK 495, în viziunea experților independenți pentru efectuarea expertizei.

Consideră că, prin acest răspuns, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a refuzat constatarea și achitarea prejudiciului material cauzat pentru restabilirea autoturismului de model „Volkswagen Sharan”, cu numărul de înmatriculare ED BK 495 și nu au examinat autovehiculul deteriorat conform prevederilor art. 19 alin. (1) lit. c) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006.

Solicită încasarea de la Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 73459 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Edineți din 25 martie 2015, acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule în beneficiul lui Didric Boris despăgubirea de asigurare estimată la 72 800 lei și cheltuielile de judecată în mărime totală de 2 198 lei. Cerințele lui Didric Boris către Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule privind încasarea despăgubirii de asigurare estimate la 659 lei au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17 septembrie 2015, a fost admis apelul declarat de către Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, casată hotărîrea primei instanțe și emisă o nouă hotărîre prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, Didric Boris nu a prezentat nici materialele Dosarului de daune nr. 646, deschis de către Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule în data de 24 decembrie 2014, la unitatea specializată indicată în scrisoarea nr.01-351/15 din 10 februarie 2015, pentru efectuarea unei expertize în scopul stabilirii a pagubei reale cauzate și nici vehiculul deteriorat de model „Volkswagen Sharan”, cu numărul de înmatriculare ED BK 495, iar în aceste condiții, referindu-se la prevederile art.20 alin. (6) și alin. (7) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006, a stabilit că a în cazul neprezentării autovehiculului de către persoana păgubită sau reprezentantului acestuia, Biroul Național al Asiguratorilor de

Autovehicule este absolvit de obligația de achitare a despăgubirii, fapt care a generat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

La 21 octombrie 2015, Didric Boris a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe și încasarea cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat pentru examinarea recursului în sumă de 1102 lei.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 13 ianuarie 2016, recursul declarat de către Didric Boris a fost considerat inadmisibil.

La 26 februarie 2016, Didric Boris a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 17 septembrie 2015, solicitând admiterea cererii casarea deciziei instanței de apel cu rejudecarea cauzei în ordinea de apel.

În motivarea cererii de revizuire, a invocat prevederile art. 449 lit. b) CPC, susținând că i-au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute anterior și anume date care denotă incorectitudinea concluziilor instanței de apel referitor la faptul că din motivul neprezentării autovehiculul deteriorat către SC „Claims Manager” SRL, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule nu a avut posibilitate de a întocmi dosarul de daune.

Astfel, menționează că autovehiculul deteriorat nu a fost restabilit pînă în prezent și Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule fiind în posibilitate reală să examineze autovehiculul deteriorat, nu a întreprins nici o acțiune în acest sens.

În continuare, afirmă că de obligația Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule este gestionarea dosarului de daune și examinarea autovehiculului avariat și nu a SC „Claims Manager” SRL, iar în aceste condiții instanța de judecată urma să constate cu certitudine, care sunt acele motive necunoscute, cele pentru care dînsul nu a prezentat autovehiculul deteriorat, sau inacțiunea Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule și SC „Claims Manager” SRL de a se deplasa în or. Cupcini pentru examinarea autovehiculului deteriorat.

În acest sens evidențiază, scrisoarea Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule adresată SC „Claims Manager” SRL, prin care se demonstrează cu certitudine neexecutarea obligației de examinare a autovehiculului avariat din partea ultimilor și nu din cauza lui.

Prin urmare, insistă că în cauza a fost demonstrată neexecutarea obligației de examinare a autovehiculului avariat anume din partea Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule, care este persoana obligată să restituie prejudiciul cauzat de o persoană ce nu are asigurare obligatorie de răspundere civilă și SC „Claims Manager” SRL în baza unui contract de prestare a serviciilor în interesele Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule, iar în atare situație consideră că a fost în drept să apeleze către serviciile experților independenți pentru calcularea prejudiciului material.

Consideră că cererea de revizuire urmează a fi admisă, deoarece au devenit cunoscute fapte care nu au fost studiate în procesul de judecată și care sunt contradictorii concluziilor instanței de apel, pe care însă nu le-a prezentat în procesul judecării cauzei în fond, deoarece nu a participat la examinarea cauzei, iar reprezentantul său, care a pregătit acțiunea, nu a cunoscut despre aceste fapte.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 31 mai 2016, s-a dispus strămutarea examinării cererii de revizuire formulată de către Didric Boris asupra deciziei Curții de Apel Bălți din 17 septembrie 2015, pentru examinare conform competenței la Curtea Supremă de Justiție.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

La caz, se constată că revizuentul, cu referire la dispozițiile art. 449 lit. lit. b) CPC, a prezentat în susținerea cererii de revizuire cererea Biroului Național al asiguratorilor Autovehicule nr. 01-3184/14 din 24 decembrie 2014 adresată SC „Claims Manager” SRL, prin care se confirmă transmiterea spre instrumentare a dosarului de daune cu nr. 646 din 24 decembrie 2014 și examinare a autovehiculului de model VW Saran cu nr. de înmatriculare EDBK 495 avariat în rezultatul accidentului de circulație produs în or. Cupcini r-nul Edineț, la data de 21 noiembrie 2014.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În sensul normei enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

De altfel, art. 449 lit. b) CPC, vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte). Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării hotărârii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii. Faptele noi apărute după darea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sînt determinante

pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de către revizuent în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, or ultimul nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării anterioare a pricinii a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale pentru soluționarea pricinii, inclusiv și pentru obținerea actului prezentat ca temei de depunere a cererii de revizuire, condiție însă care este direct impusă prin lege.

Prin urmare, Colegiul constată că revizuentul nu a prezentat alte înscrisuri care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată, în timp ce acelea prezentate nu au putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată ori de natură să răstoarne o situație juridică deja stabilită.

Situația de fapt impune de a remarca că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuentul Didric Boris în cererea de revizuire nu a invocat nici un temei, care s-ar încadra în prevederile art. 449 CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii, ci din contra a oferit împrejurări ce țin de fondul cauzei.

Astfel, la caz se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de

reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, citată mai sus, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Didric Boris, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 13 ianuarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Didric Boris împotriva Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță